

CORREO ARGENTINO
Franqueo Pagado
TARIFA REDUCIDA
 Concesión 1605

Semanario lituano apolítico
 Redacción y Administración
 Independencia 2706, Bs. As.
 U. T. 45, Loria, 1018
 Dirección postal:
 Casilla de Correo 303, Bs. As.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

"La Voz de los Lituanos en Argentina" - Semanario Lituano de mayor difusión

ATSKIRAS NUMERIS 10 c.
PRENUMERATA: Visoj Pietų ir Šiaurės Amerikoj metams 4 pesai, pusei met. 2 p. Lietuvoj ir kitose Europos valstybėse metams 6 pesai, pusei met. 3 pesai. Raštus ir prenumeratas siųsti adresu:
 Casilla de Correo 303, Bs. As.
ASMENISKAI KREIPTIS:
 Independencia 2706, Bs. Aires

Nr. 310. BUENOS AIRES, KETVIRTADIENIS, RUCPIČIO — AGOSTO 20 DIENĄ 1936 METŲ METAI (AÑO) VIII.

ISPANIJOS VIENUOLYNUOSE KONFISKUOTA MILIJONAI PESETŲ, DOLERIŲ IR PREKYBINIŲ AKCIJŲ

ISPANIJOS VIENUOLYNUOSE IR BAŽNYČIOSE ATRASTA MILŽINIŠKOS SUMOS PINIGŲ

"La Prensa" 18.VII.36 talpina United telegramą iš Madrido, kurioje sakoma, kad po ilgo ieškojimo Ispanijos valdžios organams pavyko surasti ir konfiskuoti Ispanijos vienuolynuose ir bažnyčiose 116.635.087.00 pesetų, 14 milijonų amerikoniškų dolerių grynais pinigais ir įvairių bankų ir fabričių akcijomis. Kadangi Respublikos įstatymai draudžia Dievą garbinantiems "vargšams" vienuoliams ir vienuolėms verstis mamoniškais bizniais, tat visi pinigai konfiskuota, kurių dalis buvo surasta altoriuose, dalis rasta vienuolių bagažuose prie Portugalijos ir Prancūzijos rubežių.

Vien banke Credit Lyonnais konfiskuota virš 100 milijono pesetų, kuriuos ten laikėsi moterų vienuolių ordenas.

Visi konfiskuoti vienuolių pinigai perduoti Valstybės Izdui.

Milicija tikisi dar daugiau milijonų surasti, kuriuos vienuolės ir kunigai iš darbo žmonių už maldas surinko.

PILIE TINIO KARO EIGA ISPANIJOJE

Pranešama iš Madrido, kad Gijone susispietę fašistai, negalėdami atsilaikyti, iškėlė Respublikos vėliavas ir pasidavė lealiam kariuomenei.

Maištininkų gaujos užgribe Iruną, bet tapo išvytos iš Oyerzuno.

Santanderyje tapo nugalėtos fašistų pastangos ir neleista jų laivams išleisti Afrikos juodukus tame mieste.

San Sebastijano ruože darbininkai ir valdžiai ištikima kariuomenė išsklaidė fašistinių gaujų kolonas.

Granados apielinkėse valdžios orlaiviai bombardavo sunkilėlių stovyklas.

Pozoblanco garnizonas pasidavė valdžiai.

Mallorkos salą užėmė valdžios kariuomenė.

Nežiūrint, kad Franco, Mola ir Cabanellas Burgos mieste bučiavosi ir balkone šaukė žmones eit verst darbininkišką valdžią, bet gyventojai prie jų gaujų nesidėjo.

Visų valstybių diplomatai nutarė nesikelti iš Madrido, nes nėra jokio pavojaus Ispanijos sostinei patekti fašistinių gaujų okupacijon.

— West Point karo akademijon USA, tapo priimtas Vashingtono lietuvis Juozas Vaičekauskas.

ISPANIJOS RESPUBLIKOS TERITORIJA. KURI VISA DABAR RANDASI PILIETINIO karo liepsnoj. — (Skaitykite o Vakarų ir Šiaurės puses pranešimus "A.L.B." numeryje)

Tragiškas Pilietinio Ispanijos Karo Pirmo Mėnesio Balansas

ZUVUSIŲ GYVYBIŲ SKAIČIUS

Visos Ispanijos ligoninės perpildytos sužeistais kareiviais. Daugybė bažnyčių, vienuolynų ir karališkų pilių pavirstos ligoninėmis. Daugelyje rajonų žemės ūkio darbai visiškai sudemoralizuoti. Klerikal-fašistų pradėtas pragaras netik šali verčia tyrais, bet jau virš 100,000 žmonių pavertė lavonais bei amžiniais invalidais.

Ši yra primutinė valdžia Ispanijoje, kurią gina darbo masės. Viso pasaulio proletariatas atjaučia Respublikai ir piktinasi klerikal-fašistų nuožmybėmis, kurie nori nuverst legalę, žmonių išrinktą vyriausybę ir gražinti vergiją Ispanijoje.

SUŠAUDYTAS FANJUL

Bandęs padaryti fašistinį pervermą Madride generolas Fanjul ir jo padėjėjas pulkininkas Fernandez Quintana karo teismo nutarimu 17.VIII.36 tapo sušaudyti pavyzdingame Ispanijos sostinės kalėjime.

— Buenos Aires miesto ir visos Argentinos Respublikos visuomeninės, mokslo ir valstybinės organizacijos 17.VIII.36 iškilmingai minėjo Pietų Amerikos laisvės tėvo, generolo San Martin 86 metų mirties sukaktuves.

NEMUNE PRIGERĖ AMERIKOS SPORTININKAS

Jonas Knašas, čikagietis lietuvis sportininkas, pasilikęs Lietuvoje nuo Užsienių Lietuvių Kongreso ir dirbęs Kaune kaip Kūno Kultūros Rūmų instruktorius, tragingai žuvo. Birželio 16 d., š. m. jo kūnas buvo išneštas Nemuno srovės ties Kaunu. Nors buvo apsirengęs, bet dokumentų nerasta. Tik po mėnesio laiko, kada sportininkas su savo draugu Dr Savicku turėjo grįžti Amerikon sužinota, kad nežinomas skenduolis buvęs Amerikos lietuvių boksininkas Knašas. Dabar tirama tragedijos priežastis.

LIETUVOS ŠACHMATISTAI VOKIETIJOJE

Rugpiučio 17 d. Miunchene prasidėjo tarptautinis šachmatų turnyras, kuriame dalyvauja 21 valstybė, jų tarpe Lietuva, Latvija ir Estija. Telegrafinius pranešimus apie Lietuvos žaidikų atsižymėjimus paskelbsime sekančiuose A. L. Balso numeriuose.

ADMINISTRACIJOS PRAŠYMAS

Šiuo kreipiamasi į tuos Argentinos Lietuvių Balso skaitytojus, kurių prenumeratos yra pasibaigę, kad begyje šios savaitės malonėtų atsiliepti. — Tiems kurie neatsiliepė, Administracija bus priversta laikraščio siuntinėjimą nutraukti.

URUGVAJAUS PROPOZICIJA

Urugvajaus užsienių reikalų ministerija pasiūlė visoms Pietų ir Šiaurinės Amerikos valstybėms dėti pastangas pilietinio Ispanijos karo sustabdymui. Urugvajaus planas sutiktas labai prielankiai visoj Amerikoj. Manoma, kad kaip Argentinos pastangomis tapo sulaikyta broliškų tautų karas Čako raituose, taip dabar Amerika paveiks į broliždingo karo sustabdymą Ispanijoje.

Spėjama, kad Urugvajaus tarpininkavimo prašė Ispanijos maištininkai, kurie daugiau nesitiki nuverst legalę vyriausybę ir bijo pralaimėjimo pasekmių, tiek daug nekaltų žmonių kraujo praliejus.

PASAULINIS POETŲ KONGRESAS

"Lietuvos Aidas" rašo, kad Jungtinėse Amerikos Valstijose ruošiaman pasaulinis poetų kongresas, per Lietuvos Rašytojų Sąjungą, yra pakviesta ir Lietuva.

Susirinkę poetai demonstruos šalių kurybą. Kongresas išleis antologiją su įvairių šalių poetų kurybos pavyzdžiais. Šis sveikintinas kongresas įvyks pabaigoje šių metų.

Iš Lietuvos tan kongresan žada vykti Rašytojų Sąjungos atstovas.

NUSKENDO DU PRANCŪZŲ LAIVAI — "EUBEE" IR "ORANAISE". ŽUVO 34 ŽMONĖS

Rugpiučio 16 d. Brazilijos vandenyse anglų laivas "Cornaldo" susidūrė su prancūzų laivu "Eubee", kuris ir nuskeno. Minėtas anglų laivas išgelmėjo visus "Eubee" keleivius ir atgabeno juos į Montevideo, kur pasiliko 36 žmonės išgelbėtos įgulos ir laukia kito prancūzų kompanijos laivo grįžimui.

Su "Eubee" nuskeno 4 pečkūriai ir mašinistas, kiti 36 įgulos nariai išgelbėti. Nuskenusieji mat iki paskutinei minutei bandė išgelbėti vaikų ir moterų gyvybes, nesitraukdami nuo savo pareigų.

Keleivių šiame laive buvo 122, kurie visi jau atgabenti iš Montevideo į Buenos Aires Mihanovič kompanijos laivu. Trečioj klasėj buvo 111, antroj 2 ir pirmoj 9. Tautybėmis išgelbėti keleiviai skirstosi sekančiai: turkų, vengrų, italų, ispanų, austrų po 1; rumunų ir portugalų po 2; čekoslovakų 3; prancūzų 4; vokiečių 11 ir net 80 Lenkijos piliečių, kurių tarpe yra trys okupuoto Vilniaus krašto lietuviai ir viena žydų šeimyna nuo Seinų.

Diena anksčiau Portugalijos vandenyse paskendo prancūzų laivas "Oranaise", prigerė 30 keleivių ir jūrininkų. "Oranaise" paskendo nuo torpedos eksplozijos, kuri sprogo susidūrusi su minėtu laivu. Torpeda atplaukusi nuo Algeciras.

Pranešama, kad iš Italijos ir Vokietijos gautomis torpedomis Ispanijos fašistai perpildė pilietinio karo zonas vandenyse. Rimtas pavojus grėsia navigacijai.

MŪŠIAI EINA DVYLIKOJE ZONŲ

Po mėnesio pilietinio karo Ispanijos liaudies išrinkta vyriausybė sukilusius fašistus visiškai nugeležo šiuose miestuose:

Madrid, Barcelona, Tarragona, Lėrida, Malaga, Valencia, Alicante, Murcia, Cartagena, Albacete, Vizcaya, Guipuzcoa, Badajoz, Caceres, Toledo, Guadalajara, Ciudad Real ir Gijon. Anglių kasyklų darbininkai taipgi baigia atimti Oviedo iš fašistų. Avilla ir Segovia taipgi pasidavė.

Fašistai kol kas dar laikosi šiose vietose: Sevilla, Córdoba, Granada, Zaragoza, Huesca, Teruel ir Castilla la Vieja.

Kiekvieno Susipratasio Argentinos Lietuvio Namuose Randasi "Argentinos Lietuvių Balsas"

ISPANIJOS RESPUBLIKOS TRAGEDIJA

Šiandien sukako 34 dienos, kaip tęsiasi pilietinis karas Ispanijoje. Viso pasaulio spauda vien apie tai rašo, visi žmonės apie tai kalba, savo simpatijomis pasidalinę j du frontus: Demokratinis, darbininkiškas šviesusis pasaulis simpatizuoja Respublikai, o klištorijų gyventojai, dvarininkai, stambūs kapitalistai ir dvasiškija pasirijo nuverst žmonių išrinktą valdžią, apgint dvarus nuo išdalavimo, gražint inkvizicijų ir baudžiavos laikus Ispanijon. Lietuvių visuomenė ir spauda taipgi pasidalino į du frontus Ispanijos įvykių atžvilgiu. Pažangieji už Respubliką, įstatymus ir tvarką, o klerikalai su fašistais už baudžiavos atgaivinimą.

"Argentinos Lietuvių Balso" skaitytojams jau yra žinomi Ispanijos pilietinio karo įvykiai, priežastys ir tragiškas jo balansas. Šia proga norime paliesti charakteringus tos pusiausios šalies istorinius ir geografinius bruožus.

Ispanija, su savo kaiminka Portugalija, užima pietinės vakarų Europos pusiasalį, kurį nuo Prancūzijos skiria Pirėnų kalnai. Pusiasalį supa Atlanto vandenynas ir Viduržemio jūra. Ispanijos teritorija — 547,244 kvadratiniai kilometrai. Savu laiku Ispanijos karaliai su jezuitais valdė pusę pasaulio. Jų žiaurumui nebuvo ribų. Pasileidime jie susmuko. Nuo jų pasiliuosavę tautos sukūrė laisvas Amerikų Respublikas. (Jezuitų ordenas buvo išvytas ir iš Argentinos, drauge su okupantais, bet kaipo "pavargėliai" tapo įsileisti lygiai prieš 100 metų).

Ispanijos karalių Borbonų dinastija buvo labai plati, o 56 vyskūpystės, 9 arcivyskūpystės ir eibės vienuolynų be pagailėjimo čiulpė Ispanijos liaudies syvus. 1899 metuos Ispanijos karaliai nustojo savo paskutinių kolonijų Amerikoje, Azijoje ir Australijoje, o Carolinas pardavė Vokietijai. Pasilikę tik afrikoniškos kolonijos ir Canarias.

Ispanija turi apie 23 milijonus gyventojų, bet žemės didžiama priklauso vienuolynams, Borbonams ir stambiems latifundistams. Liaudis buvo laikoma baisiausiame skurde, nepašviesta ir neorganizavota.

Vienok šviesesnio, pažangaus elemento kovos nuvertė nedorybėse supuvusio paskutinio monarcho Alfonso XIII sostą ir kruviną Primo de Rivero diktatūrą. Įkūrus demokratišką Darbininkų Respubliką, valdžią pasistengdavo sudaryti buržuazijos draugai radikalai. Tik vasario mėnesio 1936 metų parlamento rinkimus laimėjo liaudies frontas — socialistai, sindikalistai ir komunistai. Bet pastarieji valdžion eit nesutiko. Naujas parlamentas pradėjo dalyt žemes kaimų biednuomenėi ir įvedė miestų darbininkų būvį pagerinančius įstatymus. Tada nepatiko darbo žmonių priešams ir jie pradėjo revoliuciją. Keista, kad dvasiškija, kuri per amžius keikdavo revoliucionierius, aiškindama kad kiekviena valdžia paeina nuo Dievo, liaudžiai laimėjus eina prieš valdžią ir laimina juodojo elemento keliamą maištą. Mat dabartinėje gadynėje jau ne Dievas, bet žmonės valdžią sudarymo klausimą sprendžia.

Revoliucija prieš Ispanijos liaudies fronto vyriausybę prasidėjo liepos 18 d., 1936 m. Atžagareiviai susizinoję su Austrijoje gyvenančiu ex karalium, su Italijos diktatorium ir dvasiškijos vyriausybę pradėjo revoliuciją. Pirmas prieš valdžią pakėlė maištą generolas Francisco Franco, vadovaujantis Ispanijos kariuomenei Afrikos Morocco. Apgaulingu būdu nugalėjo ten buvusią valdžią istikimą kariuomenę ir slaptai iš Italijos gautos paramos priemonėmis transportavo juodus Ispanijon. Pilietinis karas apėmė visą šalį. Materialiai nuostoliai Ispanijos Respublikai padaryti milžiniški. Išžudyta daugybė gyvybių. Ministerių kabinetas kelis kartus tapo perorganizuotas. Rezignavus senam kabinetui, jį sudarė Santiago Casares Quiroga, paskui Diego Martinez Barrio, o dabar José Giral Pereira. Liepsningus atsišaukimus ginti Respubliką išleido komunistuojantis socialistas Largo Caballero, Ispanijos kompartijos sekretorius José Diaz, parlamento narė komunistė Dolores Ibarruri, kuri vadinama "La Pasionaria". Respubliką gina socialistai, sindikalistai, angliakasiai ir visi organizuoti darbininkai. O žudo ją tamsūnų minios, monarchistų, kapitalistų, Ispanijos ir užsienių fašistų papirktos, bei atžagareiviškų karininkų suvedžioti kareiviai. Eina arši, žūtbutinga kova. Moderniškų amžių istorija nebepamena tokio aršaus pilietinio karo, kuris sprendžia ne vien Ispanijos Respublikos, bet ir didelės dalies pasaulio politiniai ekonominių gairių kelius.

Isidėmetinas S. L. A. Organo Pareiškimas

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas "Tėvynė" savo editoriale iš liepos 24 d., 1936 metų rašo:

"Kuone visų sriovių Amerikos lietuvių spaudoje pasirodo labai liudny žinių iš mūsų senosios tėvynės Lietuvos. Neabejotinai tos žinios dalinai išpuštos, bet dalinai ir teisingos".

"Vienas aiškus faktas tose žiniose atsispindi, tai nežiurint visokių Lietuvos valdonų pastangų, yra kilęs ir plečiasi visoje Lietuvoje pasirijimas atstatyti demokratinę santvarką ir kartu pasireiškia visuotinas nepasitenkinimas dabartine vyriausybė. Iš antros pusės tuose pranešimuose patiriama neribo tai žiaurios priemonės to visuomenės pasiryžino sulaužymui".

"Vis tik nesuprantamas Lietuvos valdonų nusistatymas, kuomet jie bando išsilaikyti valstybės vairo viršinėse net tokiomis priemonėmis, kokias šiandien prisieina naudoti. Prieš tokį griežtą ir nesulaužomą tautos nusistatymą vistiek nebus galima atsilaikyti — anksčiau ar vėliau prisieis apleisti sostus. Kam tad didinti visuomenės neapykantą ir kerštą prieš save ir pagaliau patekti į Lietuvos istoriją su neriboto žiaurumo kreditais? Išmintingi valstybių vyrai taip nesielgia".

"Tėvynės" redaktorius S. E. Vitaitis asmeniškai atstovavo Susivienijimą Lietuvių Amerikoje Pirmame Pasauliniame Užsienių Lietuvių Kongrese Kaune. Taigi ir vietoje jis padėję matė. Kai kas jį įtaria parsidavusių fašistams, vienok to seno demokratinės visuomenės veikėjo žodžiai visus įtarimus išblaško.

LIETUVOJE

ŠIURPULINGA CIRKO AUTOKATASTROFA ALYTUJ

Užpereitame "A. L. Balso" numeryje rašėme, kad ties Alytūm automobiliaus katastrofoje žuvo pasauliniai garsūs lietuvis fakyras Ben Ali — Pilkauškas. Tą žinią mes ėmėme iš Amerikos lietuvių laikraščių, kuri buvo ten gauta iš Lietuvos telegrafu. Dabar atėjusiose "Lietuvos Žiniose" skaitome šias smūlkmėnas:

Pabaltijo cirkas parodos metu su didžiausiu pasisekimu dirbo prie Kipro Petrausko gatvės Kaune. Dalis cirko su liūtu, tigrū, smaugliu, lokiu ir k. išvyko Alytūn, o savo specialiu autu 9.VII.36 vyko dar 23 artistai ir cirko darbininkai. Per Alytaus tiltą sunkvežimiai neleidžiami važiuoti, tat leidosi per vadinamą geležinį tiltą. Sukant plentu sugedo auto vairas ir automobilius, išlaužęs 4 pylimo šulus, dideliu smarkumu nusirito nuo 6 metrų aukščio pylimo.

Vietoje žuvo šie cirko artistai: Antanas Pilkauškas, 30 metų amžiaus iš Šančių; Benys Petruškevičius, 34 m. iš Kazlų Rūdos; Voldemaras Voglensas, 50 m. iš Estijos; Karpas Surininas, 44 m. iš Kruonio.

Labai sunkiai sužeisti artistai, muzikantai ir cirko darbininkai: Stepaš Songaila, karteniškis; Kazys Sungaila iš ten pat; Juozas Minginas, kauniečiai; Antanas Čerauka, kretinigiškis; Balys Sidoravičius, šiaulietis; Julė Surinienė iš Kruonio; Aldona Sepažinskaitė iš Šiauliu. Kiti sužeisti lengviau.

Tai šiurpulingiausia auto katastrofa, kokia kada nors Lietuvoje buvo.

M. YČO NAMUS ŽEMES BANKAS UŽ SKOLĄ JAU PERĖMĖ

Neįvykus antrosioms varžytynėms ir mėnesiui praėjus Žemės bankas už skolą perėmė Ipatijos Yčienės vardu namus, esančius Laisvės alėjoje prie Vytauto kalno, kur dabar yra Sovietų Rusijos atstovybė.

Žemės bankui Yčai skolingi per 100,000 lt., mokesčių nesumokėję apie 60.000 lt. ir Žydų centraliniam bankui — apie 80.000 lt. Kadangi Žemės bankas turėjo pirmenybę, tat žydų bankas nieko negauna.

KONTRAKTAI — PRAŠYMAI — VERTIMAI

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Redakcija
INDEPENDENCIA 2706
Buenos Aires
U. T. 45 - Loria - 1018

Klausiant patarimo laišku, atsakymui reikalinga pridėti pašto markę už 30 centavų ir adresuot sekančiai:

"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"
CASILLA DE CORREO 303,
Buenos Aires

TEISINGUMO MINISTERIJOS RŪMUOSE UŽSIMUŠĖ GIMNAZISTĖ

Birželio 20 d. apie 18 val. Teisingumo ministerijos rūmuose įvyko nelaimė: ministerijos krosniakurio Patrausko dukte, 13 metų amž. mergaitė gimnazijos III klasės mokinė su draugėmis užlipo ant ministerijos stiklinio stogo ir ten žaidė. Žaidžiant Petrauskaitė kelioms minutėms pasišalino, o paskui pasigirdo jos verkimo balsas: Petrauskaitė pro stiklinį namo stogą nukrito į seimo salę ant grindų. Ji krito per 20 mtr. ir užsimušė.

MIRĖ PERKŪNIETIS

"Vilniaus Rytus" rašo, kad liepos 12 d., 1936 metų Kaune pasimirė kunigaikštis Jonas Gediminas Beržanskis Klausutis. Šis ilgiausios pavardės Lietuvos pilietis buvo tiesioginis kunigaikščio Gedimino ainis. Jis organizavo Lietuvos bajorus ir pripažinojo tik senovės lietuvių tikyba, t. y. pats save vadino Perkūno garbintoju, o katalikai jį vadino pagoniu. Jis yra bendradarbiavęs "Aušroje", "Varpe" ir kituose lietuvių laikraščiuose.

Vėlionies kūnas tapo sudegintas universiteto krematorijoje, o pelenai palaidoti Vėliuonos sode.

DINGO VYRAS

Per Jonines Pagrūdžių km. pil. Jankūnas išėjo iš namų ir iki šiol dar nesugrįžo. Kadangi Jankūnas buvo suaugęs vyras, nevedęs, sveikas, kliūčių prasišalinimui nebuvo, tai bijoma, kad jis nebūtų kieno nužudytas.

P. Kriukelis.

RODYDAMAS, KAIP KARIASI — PASIKORĖ

Vabalninko val., Kurklių k. pasikorė 12 metų Antanas Gedraitis. Gedraitis žaidė su mažais vaikais. Pakabinęs daržinėje ant balkio virves, norėjo parodyti, kaip žmonės pasikaria, užnėrė kilpą, į ją įkišo savo galvą ir kiek pale. dėš kojas paslydo ir pasikorė.

DAUG NELAIMIŲ SU GYVULIAIS

Čedasai, Rokiškio apskr. Šiemet čia labai daug įvairių nelaimingų atsitikimų su gyvuliais. Ypač pagedo karvės, kurios bado arklius. Jau bent trims ūkininkams karvės subadė arklius. Vienam ūkininkui Pavyžionių kaimo karvė taip perdūrė arklį, kad tas vargšas, pasikankinęs kelias dienas pastipo. Be to, krinta ir raguočių dėl nežinomų priežasčių.

J. Mikšys.

PERKŪNO AUKA

Čedasai, Rokiškio apskr. Birželio 14 d. laike pamaldų užėjus nedideliame debesėliu, pradėjo perkūnas trunkytis. Janikūnų km. gyventoja Jakštienė tuo laiku norėjo uždaryti kamina, bet tuo tarpu trenkė perkūnas ir moteris tapo nutrenkta. Grįžę iš bažnyčios, rado jau mirusią.

NAUJAS PLENTAS

Vidaus reikalų ministerija su vietos savivaldymėmis susitarė paversti pirmos rūšies vieškelį Alytus — Balbieriškis į plentą. Kaip žinoma, iš Balbieriškio į Prienus yra plentas, tat tuo būdu bus sutrumpintas kelias iš Alytaus į Kauną 8 — 10 kilometrais.

NIEKAD NEREIKIA UŽMIRŠTI

KAD:

PINIGŲ PERSIUNTIMUI Į LIETUVĄ greitai ir pigiai

PINIGŲ LAIKYMOUI TAUPOMOJ KA-SOJ užtikrintai ir gerais nuošimėiais LAIVAKROČIŲ PIRKIMUI visų linijų gerais ir greitais laivais tikrai patogiomis kainomis

NĖRA NIEKO GERESNIO

kaip tradicinis lietuvių draugas

Argentinoje

LIETUVIŲ SKYRIUS

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES
CANGALLO 360

(kol tęsis mūsų naujo namo statyba g-vėje 25 de Mayo esq. Bmė Mitre)

JŪSŲ PAČIŲ NAUDAI visada pasitarkite su mumis.

B. K. Algimantas.

ARGENTINOS LIETUVIAMS ATMINTINI 1936-TIEJI METAI

(Tąsa iš 309-to Nr.).

Amžinai atmintina diena

Galima drąsiai tvirtinti, kad Lietuvos išeivių istorijoje niekuomet nebuvo tokio entuziastiško ir tokio tiršto lietuvių susigrūdimo vienoje vietoje, kaip kad tatai įvyko Buenos Aires teatre "Mariano Moreno" liepos 8 d., 1936 metų laike Kipro Petrausko, Vincės Jonuškaitės - Zaunienės, Alės Sidabraitės - Petrauskienės, Petro Olekos, Juozo Mažeikos ir Ipolito Nagrodskio koncerto. Sėdimų vietų "Mariano Moreno" turi daugiau už Lietuvos Valstybinį teatrą. Šiame gali susedti 8—9 šimtai, o kauniškame 6—7 šimtai. Dabar skaitykite kas čia atsitiko.

Bilietu badas

Kuomet Lietuvos menininkai sutiko be jokio honoraro padainuoti Buenos Aires lietuvių publikai Argentinos lietuviškų mokyklų naudai, Lietuvos Atstovybėje įvyko spaudos ir organizacijų atstovų pasitarimas koncerto rengimo reikalui. Balso atstovas P. Ožinskas pasiūlė suburti visas lietuvių pajėgas ir taip didingai rengti, kad juodaugiau pelno liktų lietuviškoms mokykloms. Bet kiti aiškino, būk Argentinos lietuvių neįvertinti pasauliniai garsių savo tautos žmonių — menininkų. Rezultate apsisėdę ant minėto teatro ir įžangos nustatyta po 1 pesą. Atspausdinta 1,500 bilietu. Balso Redakcija pasiėmė 700 bilietu ir savaitės bėgyje juos visus pardavė savo laikraščio skaitytojams. Kiti bilietai parduoti kitų dešimtyje vietų: Atstovybėje, kitose redakcijose, draugijose, krautuvėse. Savaitė prieš koncertą Balse teko pastatyti specialūs telefonistas, kad be paliuvos skambinantiesiems ir skambinančioms atsakinėtų:

— Labai gaila, bet nėra daugiau bilietu ir nebėr daugiau vietos Mariano Moreno teatre. Ypatingai moterys, išgirdusios tokį atsakymą, atsakydavo:

— Ojezus, nugį ką aš dabar darysiu!?

Buvo visokių išminčių. Vieni patarė pratepti teatro sienas, kiti dastatyt kedžių, treti sutiko stati pabūti, dar kiti patarė kur nors netoli pasamdyt kitą salioną ir suleisti netelpantią publiką, o artistus, kad ir ant rankų sutiko nunešt iš saliono salionan...

Kiek tikrai buvo publikos Išanksto parduotais bilietais suėjo 1,500 žmonių. Choras, du orkestrai, rengimo komitetas ir spaudos atstovai sudarė dar 100. O vaikučių, kurie ėjo su tėvais, buvo mažiausiai 250. Bent 50 žmonių ėjo nieko nesusimokėdami, nes visa gatvė buvo užsigrūdusi ir atidarius teatro duris šeši kontrolieriai negalėjo atlaikyti besiveržiančios vidun lietuvių bangos. Keliems įlaužė šonkaulius. Taigi iš atvykusių su intencija nusipirkti bilietaus kasoje, bent pusė šimto buvo įnešti vidun. Tokiu būdu viso labo viduje buvo arti dviejų tūkstančių žmonių.

— Atleisk man tamsta, bet aš noriu paploti Kiprui Petrauskui, — atsiprašo mepažįstamą vyrą ponia Stella D-nė ir užšokus ant savo kedės, o kelius įrėmus priešais sėdinčio vyro pečiuona, ploja ir šaukia bis.

— Maņ tamsta sutaršei visus plaukus, — sako ponia U-nė vyrui, kuris savo skrybėlę pasikabindavo ant jos galvos, kada norėdavo paplot Jonuškaitei - Zaunienei.

— Pakylėkite mane, — šaukia jauna lietuvaite publikos prisikimšusiam pasienyje, — aš noriu pamatyti Alę Sidabraitę, kuri taip gražiai deklamuoja savo ir Kazio Borutos eiles.

Kada Oleka pradėjo dainuoti apie blusą, mažas liūliukas ant vienos motinos rankų ėmė jam turavoti. Tvarkdariai bandė surast pagelbininką, bet kur tu surasi, jeigu uodas snapą neįkištų publikon nei pirmame nei antrame aukšte. Oleka savo pagelbininką užrėkė ir griausmingi aplodismentai iš tūkstančių lietuviškų delnų Olekai reikė padėką.

Nagrodskis, tai jaunašai šaliapinas. Jam publika plojo nemažiau kaip Petrauskui ir Jonuškaitei. Plojo visiems, dėkojo visiems, kad savo lėšomis atvykę nepasididžiavo patenkinti Buenos Aires lietuvių troškulį ir apie 1.000 pesų davė Argentinos lietuviškų mokyklų naudai. O bent penkiems tūkstančiams žmonių teko atsakyti, kad nėra daugiau bilietu. Teko atsakyti telefonu ir laiškais Vienodai teko atsakyti ir tiems, kurie siūlė 5 ar 10 pesų, vieton vieno. (Dalis jų atpirko nuo ankščiau nusipirkusių ar del lietaus nėjusių koncertan).

Taigi, jeigu A. L. Balso atstovo pasiūlimas būtų buvęs priimtas, tai antra tiek publikos būtų galėję tilpti. Ir vienas Lietuvos menininku koncertas būtų suteikęs galimybės pastatyti pirmutinius lietuviškai mokyklai rūmus Argentinoje.

Dar nesuminėjau Mažeikos, to simpatingo Juozo, kuris visuomet pirmutiniu scenon išleidžiamas. Aš jį girdėjau rusiškose ir itališkose operose Colóne, argentiniečių moterų bibliotekos salėje, bet frake mačiau tik koncerte lietuviams. Menininkai pagerbė publiką, o publika juos. Tokio susigrūdimo ir tokio entuziazmo nematysite nei Kaune, nei Čikagoj.

Kas bandė tvirtinti, būk Argentinos lietuvių yra palaida masė, būk juos neinteresuojanti lietuviško meno grožis nei niekas, tas dabar pamatė, kad jis labai ir labai apsiriko. Argentinos lietuvių, kaip liūtai veržėsi į Lietuvos menininkų koncertą ir visų akys koncerte džiaugsmu spindėjo, o po koncerto nesiskirstė iki išauštant rytui. Atsirado idealas, kuris lietuvių broliškon šeimynon sukviatė. Ir pats vyriausias idealas yra Kipro Petrausko asmenyje, kuris drauge su visais ir A. L. Balso surengtoje ju garbei vakarieniėje in corpore dalyvavo, su tolimoje šalyje gyvenančiais broliais maloniai nasikalbėjo. Tie malonūs įvykiai niekuomet neišdils iš Argentinos lietuvių istorijos lapų.

Nepamatuotas Lietuvos menininkų kaltinimas

Tam tikra lietuvių spaudos dalis Argentinoj, Urugvajuje ir Brazilioj prikašiojo Lietuvos menininkmas vadinimasi rusais vien del to, kad tuluo-se vietinės spaudos laikraščių skelbimuose jie buvo tokiais pavadinti kaipo rusiškų operų dainuotojai. Labai gaila, kad tie kolegos ignoravo šimtus žurnalų ir desėtkus dienraščių, kuriuose mūsų menininkai buvo vadinami lietuviams, kur jų paveikslai tilpo. Rengėjų reklama vienas dalykas, o jų pačių pareiškimai — kitas. Be to, lietuviškų operų repertuaras dar per mažas pasirodymui Colóne. Reikia džiaugtis kad pasaulines klasiškas operas, vadovaujamas jų roles išpildė su milžinišku pasisekimu mūsų broliai. (B. d.)

APŽVALGA

"LIETUVOS ŽINIOS" APIE "ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSĄ"

Dienraštis "Lietuvos Žinios", savo laidoje iš liepos 11 d., 1936 metų, literatūros kronikoje rašo:

"Argentinoje, Buenos Aircėse, leidžiamas kuklus, savaitraštis "Argentinos Lietuvių Balsas". Jį redaguoja Kostas Norkus. Iš viso šito laikraščio išėjo jau 300 numerių, kas sudarą iš viso apie 1 mil. egzempliorių.

Šis kuklus, nedidelis savaitraštis yra bene įdomiausias Pietinėje Amerikoje. Jame telpanti medžiaga yra įdomi ne tik patiems Argentinos lietuviams, bet lietuviams Lietuvoj ir kitur. Todel nenuostabu, kad lietuvių spauda šio laikraščio medžiaga gana dažnai naudojasi".

Viduje cituojamo straipsnio dvejose vietose po eilutę išskaptuota cenzūros, o pabaigoje pono cenzoriaus nuskaptuota kelios eilutės. Nežinome kas ten buvo parašyta, bet greičiausia tai buvo konstatuota tas faktas, kad "Argentinos Lietuvių Balsas" be jokių pašalpų išsivystė į populiarų laikraštį, o sektantų "Švytury" ir "P. A. Žinios", suriję apie 300.000 pašalpinių lėšų tapo visiškai nepopuliarūs.

KURAITIS IR SUVALKIETIS

Vienas pilietis, pasislėpęs A. Kuraičio pseudonimu, be jokio numerio išpausdintame klebono "Švyturyje" šio mėnesio 8 d. drožia "editorialą", kuriame atakuoja Lietuvos Atstovybę už tai kad ji eina su Argentinos lietuviams darbininkais! Klebonas norėtų, kad jį gintų ne 99% reikalus, bet vieno nuošimčio.

Kitos savaitės numeryje A. Kuraitis jau stačiai isteriškai šaukia, kad Lietuvos Atstovybė padeda Argentinos lietuviams sukumunistėti. Lygiai taip aiškina ir Kliaugutis.

Bet kur buvo tie ponaičiai kada šitai pačiai Atstovybei esant, ir lėšoms iš Lietuvos dar plaukiant, tie lavonais dvokianti "laikraštinkai" jas naudojo? Surijo 300.000, o kada daugiau lėšų nėra dykaduonių ulionėms, tai jau girdi, grėšia sukumunistėjimo pavojus Argentinos lietuviams!

Bet kad iš Atstovybės pusės to pavojaus nėra, tai prastariai Suvalkiečiai "Dabartyje", kur aiškina, kad nusižengs prieš komunizma tas, kuris peržengs Lietuvos Atstovybės slenkstį.

Sugrėtinus Suvalkiečio ir Kuraičio raštus, kuriuose abu atakuoja Lietuvos Atstovybę, aiškiai matome, kad kai kas perdaug paskendęs partinių dogmų rėmuose, vien per savo partinių ideologijų akinius žiūrėdami norėtų, kad Lietuvos Atstovybė tarnautų kuriai nors partijai, o ne visiems Lietuvos piliečiams.

Kai kas turėtų atminti, kad choliganizmas nėra joks patriotizmas, o fanatizmas nėra jokia demokratija.

Penki Straipsniai Balso Garbei

Pereitos savaitės "P. A. Žinios" pašvėstos Balso garbei. Bandydami kritikuot Balso Kliaugutis su kunigu patys sau kailį išsikaršia.

Kadangi nėsamų organizacijų vardu litus gaudanti sektantai perdaug raskažinasi, tat tenka nurodyt tulas jų mandrybes ir išsiplepėjimus, o taipgi šį tą paklausti. Štai kaip jie patys sau kailį karšia:

"Pasiuntinybės delegatas ne vieną kartą yra išsireiškęs "ne", nes jūs užmirštate ką jį tai parašys "A. L. Balsas".

Ne, tai ne, betgi atrodo, kad pervėlai pasiuntinybės delegatas vaikėzus sudraudė. Jeigu Balso bendradarbių straipsnių būtų **ankščiau** paklaudyta, tat už tuos 300.000, kuriuos surijo kunigas su Kliaugučiu, būt kelioms mokykloms rūmai pastatyti ir bent du trečdaliai tos sumos Lietuvon gražinta.

Kituose dvejuose straipsniuose šmeižia Argentinos lietuvių menininkus. Ypatingai šmeižia Šimaičius, kurie taip gražiai pasirodė scenoje Lietuvos menininkų garbei surengto vakarienių ir pats Lietuvos Ministeris apdovanojo gėlėmis Olgą Šimaitytę, kuri neginčytinai yra Argentinos lietuvių kolonijos perlas. Sektantai šmeižiasi iš pykčio, nes ir Orlovas lėšų šinkuotojus ap-leido. Orlovas sako, kad "lietuvių namų" tarybininkai sufabrikavo jo parašą ir paėmė nesius, sausį ir vasarį, viso 60 iš konsulato jo algą už du mėpesų. Kas žin ar daromas tardymas, kas sufalsifikavo žmogaus parašą? Lygiai nėra žinoma, ar aiškina, iš kokių lėšų bus sumokėta 200 pesų "Negrita Cuyana" vininyčiai, kurioje tarybininkai Lietuvos pašalpinių lėšų vardu, tą sumą pragėrė ir nesumokėję iš-

jo. Sąskaita vaikščioja po oficialės įstaigas ir redakcijas. Tai tik dulkė "lietuvių namų" tarybos veikimo, kurios kabezonai su pluoštais panašių sąskaitų bėgiodami visą savo veikimą reiškia.

Urugvajaus žinių skyrių tie spaudos darbo karikatūrintojai užpildo ne Urugvajaus lietuvių gyvenimo aprašymais, bet Indijos ir Ispanijos dalykais. Niekas jau nerašo tiems besarmačiams.

Kitame straipsnelyje vienos karių grupės vadovybė meluoja, būk Balsas iškreipė jų pareiškimą. Raštas randasi A. L. Balso Redakcijoje. Jame tarp kita sakoma:

"B. L. K. Karių organizacija jokio organo neturėjo ir neturi, ir kaip skelbia Pietų Amerikos Žinios, kad mūsų organas, tai tas netiesa".

Jeigu organo neturi ir Žinios ne organas, tai kur tada "iškraipymas"? Norinti gali pamatyti originalą. Ponas Hincas visiškai bereikalo kišasi į palietą pieną, o ponas Stasiulevičius, vieton protestavimų, geriau būtų nuoširdesnis ir paaiškintų, kaip yra su valstybinėmis lėšomis pirktomis kedėmis ir ligonio Varnelio vardu surinktomis aukomis.

Bendrai turėtų būt paskelbta atskaita iš visų pašalpinių lėšų, turėtų būt paskelbta kur galima gražinti aukuotas knygas, kiek knygų gauta ir kiek išparduota Pasekulyje, nes 32 knygos su garsių "lietuvių namų" antspaudomis tapo nupirtos Pasekulyje kioskuose ir randasi vieno laikraščio Redakcijoje Montevideo mieste. Reikia aiškinti panamą, kad nėsančių lietuvių namų tarybininkai nestrakčiotų, vėl prie varžomų valstiečių išdo selindami.

PIRMA LIETUVIŲ KLINIKA BOKOJ

Prižiūrima Gydytojų Specialistų

Moderniškiausias Venerinių Ligų Gydymas

Įvairios moterų ligos. Kraujo užplūdimai. Džiova.

Gydymas aukso druskos kontr. X. spinduliai.

Chirurgija - Vidurių ligos - Apendicitas

Širdies — Vidurių — Skilvio ligos — Reumatizmas

Peržiūrėjimas 2 pezai

Priima nuo 10 iki 12 v. ir nuo 15 iki 21 v. švent. nuo 10 iki 12 valandai.

ALMIRANTE BROWN 1039

Korespondencijos

PASISEKĖ BUENOS AIRES LIETUVIŲ MENININKŲ KONCERTAS BERISSE

Berisso, FCS. — Rugpjūčio 15 dieną, šeštadienį, Ukrainiečių svetainėje, c. Montevideo 1088, įvyko balsiečių rengiamas koncertas. Nors penktadienį visą dieną, iš penktadienio į šeštadienį visą naktį ir net šeštadienį, koncerto dienoj smarkiai lijo, pas mus Berise, šalines gatvės pasidarė upokšliais, o dar nuošaliau gyvenanti lietuviai visai negalėjo išbrišti, bet koncertas sutraukė virš pusantro šimto svečių. Labai retai, ir tik įtakingos senos organizacijos, kaip tai "Vargdienis" bei "Mindaugas", prie gerų aplinkybių, su silaukia daugiau publikos. — Mat paskutiniu laiku Berise, lietuvius lietuviui vilku pasidarė. Yra daug lietuvių, ir net tokių, kurie moka duoklę taip vadinamai "tautininkų sąjungai", bet su lietuviais bijo susitikti. Yra žinoma ir sąmonių, demokratinių nusistatusių lietuvių, kurie nepaiso jokių politikierių pamokslų, savo gyvenimą tvarkančių taip kaip jiems tinka. Taigi iš pastarųjų ir susidarė ta graži balsiečių rengto koncerto publika.

Daug buvome girdėję ir tan kiai A. L. Balse skaitę apie mūsų dainos veteraną A. Šimaitį, Argentinos lietuvių žvaigždę O. Šimaitytę, P. Krapavicką, A. Iešmantą, J. Marciūną, bet šį kartą turėjome laimės juos pamatyti. Tai ištikrųjų pagarbos ir pasigerėjimo verti lietuviai. Žinoma, vieni iš jų daugiau turėjo progos savo menu žavėti berisiečius, kiti mažiau, bet aplodismentų, karštų aplodismentų, susilaukė visi. O Olgitos Šimaitytės tai beveik nuo scenos nenorėjo leisti nulipti. Ypač jąja džiugėsi čiagimis lietuvių jaunimas. Pirmą sykį Berise tokia linksma ir įdomi programa užsitęsė iki 11 val. Po programos ėjo šokiai. Karštesniems

šokikams nepatiko persilpnas orkestras, mat pasirodė, kad svetainėj esąs pianinas yra daug žemiau sustyguotas negu bandonjonai, tokiu būdu pianistas, kuris buvo pasirengęs iš peties paskambinti berisiečiams, galėjo laiką praleisti su berisietėmis pasižokti. Tai vienintėlis rengėjų neapsižiūrėjimas, prie kurio, kaip sako ma, galima prisikabinti. Bet bendrai parengimu berisiečiai labai patenkinti ir laukia kitą sykį atvykstant iš Buenos Aires lietuvių menininkų.

Apart artistų į Berisą buvo atvykusių daugiau buenosariečių. Vieni iš jų grįžo su artistais sekmadienį ankstyvą rytą. gražiu St. Rukšėno kolektyvu, o kiti pasilikę sekmadienį praleisti pas vaišingus berisiečius. Z. Naujokaitis.

LETUVIO BOKSININKO TRIUMFAS PARAGVAJUJE

"Argentinos Lietuvių Balso" Redakcija gavo Paragvajaus sostinės, Asunciono, laikraščio "Mundo Deportivo" (Sporto Pasaulis) kelis numerius, kuriuose ištisi pulapiai pašvenčiami aprašymui apie jauną lietuvių boksininką Joną Vasinauską, nugalėjusį Paragvajaus bokso čempioną Eliodoro Maiz ir kitus boksininkus.

Plačiausia apie mūsų tautietį rašoma to laikraščio laidose iš liepos 31, rugpjūčio 3 ir 7 dienų šių metų. Laikraštis papuoštas Vasinausko paveikslu ir visur vadinamas lietuvių.

Pats Jonas Vasinauskas mums prisiuntė didelį "Gran Match de Box" plakata, kuriame išspausdinta geležinė figūra lietuvių Jono Vasinausko, kaip geriausio Paragvajaus boksininko.

Apie Vasinauską "A. L. Balse" jau buvo rašyta, kada jis drauge su rašytoju Matu Šalčium atvyko iš Lietuvos. Apie savo darbo eigą Pietų Amerikos teatruose Vasinauskas ketina nuolatos painformuoti "A. L. Balso" skaitytojus.

JUOKAI

KERŠYTI VISIEMS MALONU

— Kas tau patiks už vis labiau daryti, kada tu išaugsi? — buvo paklaustas mažasis Pranukas. Jis valandėlę pamastė ir atsakė: — Už vis smagiau man bus mamą prausti.

KRAUTUVEJE

Šeiminkas: — Aš tamstai pranešu, kad daugiau nerasysiu knygutėn, kol nesumokėsi pereitų metų skolos.

Klijentas: — Atsiprašau, tamsta manęs nesupratai: Aš daugiau ir neprašau kreditan ir nenoriu, kad rašytumėte knygutėn, nes dabar aš jau žebravoju.

VAIKO SUPRATIMAS

Mažasis Jonelis pirmą kartą savo gyvenime pateko su mama zoologijos sodan ir pamatė briedį.

— Mama, — nusistebėdamas paklausė, — kodėl pas jį ant galvos rūbų kabykla?

VYTUKAS

Vytukas pirmą kartą nuvažiavęs iš miesto į sodžius ir pamatęs melžiant karvę:

— Mamyte, kokia ta moteris kvaila, kodėl ji tų štepselių neištraukia, juk tuomet daug daugiau pieno pribėgtų.

— Ar tamsta nepamanai, kad turįs garsų balsą vyras yra kvailys?

— Taip, bet nekalkbėk Tamsta taip garsiai, aš ne kurčias.

— Brangute, juk tu visuomet sakei, kad nori turėti tau puų vyrą.

— Taip, bet ne sužieduotinį.

REIKALAUKIT MEDAUS!

Bityno "Lituanica" medus yra žinomas visoj Argentinoj kaip geriausias. Kilogramas parsiduoda po \$ 1.00. Pareikalavus nemaziau 5 kg. dastatome į namus. Reikalaukite pačiame bityne pas B. PETRAUSKĄ, MADARIAGA 6606, VILLA LUGANO, ARBA PAS DALININKĄ Bs. Aires miesto centre: A. BANDYS, COCHABAMBA 2942. Patys valgykite ir kitiems patarkite valgyt "Lituanicos" medų.

MOTERU KLINIKA

DIREKTORĖ MOTERIS-GYDYTOJA D^{ra} MATILDE KRASTINIENE — IS LATVIJOS — VISOS MOTERU ir VAIKŲ LIGOS NEŠTUMAS - GIMDYMAI - SUVELUOTOS MENSTRUACIJOS - KRAUJO ir ŠLAPUMO ANALIZAI - SPINDULIAI X - ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS ATVYKUSIOMS IS TOLIAU YRA LOVOS PATARIMAS 3 PESAI PAIEMINO VALANDOS NUO 10-12 IR 15-19 VAL. SEMADIENIAIS IR SVENI NUO 10-12

SUIPACHA 28

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSŲ Kalendorius 1937 metams jau ruošiamas spaudai

Apart visų kalendorinių datų jame bus mokslo, literatūros, poezijos ir kt. skyriai.

Idant Argentinos lietuvių kalendorius išeitų juo įvairesnis, idant mūsų leidžiamas metraštis būtų juo tobulesnis, reikalinga, kad kiekvienas atskiras asmuo, draugija ar organizacija, branginanti Argentinos lietuvių kultūrinį darbą, prie jo leidimo prisidėtų, parenkant jam lietuviškų firmų skelbimų, parašant straipsnių, etc.

1937 metų kalendorius bus išsiuntinėtats veltui visiems „Argentinos Lietuvių Balso“ prenumeratoriams Argentinoje, Šiaurinėj Amerikoje ir Lietuvoje. Jis taipgi bus išsiuntinėtats bibliotekoms ir lietuviškų laikraščių redakcijoms visame pasaulyje.

Pasiskelbimų kalendoriuje kainos yra sekančios: puslapis 20 pesų, pusė puslapio — 10, ketvirtadalis — 5.

Organizacijos ir verslovininkai malonėkite prisiųsti savo tekstus iki spalio mėnesio. Lai 1937 metų „Argentinos Lietuvių Balso“ kalendorius būna tikras Argentinos lietuvių informacijų šaltinis!

Raštus ir skelbimus adresuokite: A. L. BALSŲ KALEND., CASILLA DE CORREO 303 Asmeniškai kreiptis Redakcijon: INDEPENDENCIA 2706, — U. T. 45 - 1018 BUENOS AIRES

PASTABŲ ŽIUPSNELIS

ERETIKIŠKA POLEMIKA

J. Lazdauskas (Lietuviškas Eretikas) kadaise "A. L. Balse" atsiliepė į tulus Urugvajaus lietuvių visuomenės veikėjus. Viename straipsnyje ragino keltis ir dirbti, kitame — tulus draugus išsitar socialinės globos klausimu.

Kaipo atsakymą į pirmąjį straipsnį matėme atsiliepimą draugo M. Krasinsko "A. L. Balse" ir to paties autoriaus straipsnį "Keleivyje" iš liepos 24 d., šių metų. Eretiko suminėti draugai vadinami pirmaisiais Urugvajaus lietuvių kultūrinio darbo pionieriais.

Labai teisinga! Vienok ne suprantama, kaip gerbiamas autorius Lietuvišką Eretiką sugeba priskirti prie fašistų?

O "Naujoji Banga" aiškina, kad Eretiko kviesti išsitar socialinės globos klausimu yra fašistai, del to ir Eretikas prie jų gretinamas. Bet juk Lietuviškas Eretikas tik del to tas, o ne kitas pavardes suminėjo, kad tie asmenys socialinės globos reikalą sabotažuoja: Nepresideda prie to svarbaus rei-

kalo gvildinimo spaudoje, nešaukia masinių lietuvių susirinkimų, bet kokiais tai trikomaistą idėja karikatūrina.

Vien smerkti polemizuojant, ne visuomet gali būt sveika patiems smerkėjams.

SUVAIKĖJĘS SENIS

"Laisvė" cituoja milijonieriaus Julian T. Bishopo laišką, paskelbtą New Yorko kapitalistų dienraštyje "Herald-Tribune", kuriame tas senis baugina Amerikos gyventojus sekančiais:

— Jeigu amerikonaai ims ir vėl išrinkš šalies prezidentu Frankliną Rūzveltą, kuris per daug gina darbininkų reikalus ir bando įvest socializmą Amerikoje, tai aš, Julian T. Bishop, imsiu ir išvažiuosiu iš Amerikos.

Anot "Laisvės", tas senas vaikas tada važiuosias Kana don ir tik retkarčiais atvyksias pasisvečiuot į USA.

Atrodo, kad del Bishopo bauginimų žemė nepradės sukintis atbulą pusę...

Nadas Giedraitis.

HOTEL „EUSKALDUNA“

50 puikių kambarių, moderniškai įrengtų, taipgi salės banketams, vestuvėms ir draugiškoms vakarienioms. Užeikite, nesigailėsite.

CALLE LIMA 1332 — BUENOS AIRES

Esq. Cochabamba 1099; U. T. 23 - Buen Orden - 4043 (Dvi kvadros nuo Plaza Constitución)

J. I. AUZMENDI ir SŪNOS — Savininkai.

Consultorio Dental Económico

Av. MITRE 714 — AVELLANEDA — U. T. 22-9579

Gydymas ir ištraukimas be skausmo \$ 2. Plombavimai platina ir porcelana nuo 3 pesų. Tvirti, pastovūs dantys ir aukso koronas 22 kilatų nuo 10 pesų. Balti dantys nuo \$ 3 kiekvienas.

Kaučuko viršutiniai arba apatiniai dantys nuo \$ 30.—

Ištraukimas be skausmo veltui, jei yra taisomi kiti dantys. Medžiagą naudojame pirmos rūšies ir garantuojame darbą. Patarimai veltui. Priima: nuo 14 iki 20.

Duodame palengvinimus išsimokėjime.

Kalba lenkiškai, ukrainietiškaai ir supranta lietuviškai.

Darbo valandos: nuo 14 iki 20.

TEISMŲ REIKALAI

Žinomas lietuvių kolonijai lietuvis, su ilgamete teisių praktika, sąžiningai teikia patarimus, rašo prašymus, skundus, kontraktus, daro vertimus ir t. t. Be to turi ryšius su žymiausiaisiais prisiekusiaisiais advokatais Argentinoje ir Lietuvoje. Specialybė susižeidus darbe.

FRANCISCO DOMBRAVAS

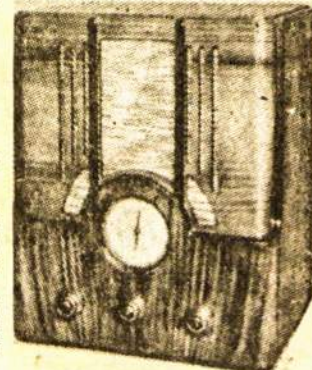
Av. Montes de Oca 85, U. T. 23 - 4675, Buenos Aires

RADIO TECHNIKAS

Ladislao Gedaminskas

CUCHA CUCHA 2350, dep.2. BUENOS AIRES

Lietuviai, kurie norite pirkti radio aparatus, kreipkitės į mane. Gausite puikiausius aparatus trečdaliu pigiau, negu reklamuojamuose krautuvėse. Kam bereikalo permokėt krautuvėse ir duotis apsigaut, kad galite nusipirkt stačiai mano dirbtuvėje. Darbę garantuoju ir greitai atlieku.

PASKOLINKIT LAIKRAŠTĮ PASISKAITYTI TIEMS, KURIE NETURI GALIMYBĖS JĮ UŽSIPRENUMERuoti, BET NE-DUOKITE TIEMS, KURIE GALI NUSIPIRKTI

VIENTĖLIS JURIDINIS BIURAS

vadovaujamas diplomuotų teisininkų atlieka: Visus teismų reikalus Argentinos, Lietuvos, Lenkijos ir kitų šalių teismuose. Sutvarko prekybinius, civilius ir kt. reikalus. Padeda susižeidus darbe.

Rašome prašymus, darome visokius dokumentus, vertimus, kontraktus ispanų ir kitose kalbose. Išieškome palikimus, darome testamentus. Turime korespondentus ir įgaliotinius Vilniaus krašte ir kitose Europos dalyse.

Juridiniai pastarimai atsilankius asmeniškai teikiami visiškai veltui; patarimai laiškais suteikiami po to, kuomet klausėjas įmoka 5 pesus korespondencijos išlaidoms.

Adresuokite: ESTUDIO JURIDICO "F I D E S" c. LAVALLE 1362, Depto. 11. — Buenos Aires Darbo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val.

:: SKUBUMAS GREITUMAS UŽTIKRINIMAS SAUGUMAS ::

Dr. SCHAVELSON

Ligoninės Muniz klinikos vedėjas. Sugrižęs iš Europos, kur studijavo klinikose Paryžiaus, Berlio ir Varšuvos dabar priima asmeniškai savo klinikoje.

Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklės ir nosies. — Kraujo, lapinimosi ir lyties organus. — Peršvietimas rentgeno spinduliais ir determija. Kalba rusiškai, lenkiškai ir lietuviškai.

Priimu nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto.

PUEYREDON 936

Buenos Aires

DAKTARAI D. ir A. STIGOL

Medikai specialistai gydymui

VENERIŠKŲ LIGŲ

SIFILIO IR KRAUJO

10 metų žinomi gydytojai lietuvių kolonijoje

Galima kreiptis bile kurion iš šių konsultorijų:

BRASIL 923 — Buenos Ares — B-me MITRE 1741
(Plaza Constitución) (Plaza Congreso)

nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 21 val.

KURI VIETA JUMS ARTIMIAUSIA?

SIOSE VIETOSE GALIMA UŽSIPRENUMERuoti "ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSĄ":

Bs. Aires mieste:

"A. L. Balso" Redakcijoje, Independencia 2706 — visą dieną.

Cía Gral. Europea Lietuvių Skyrių, San Martín 469.

Jonas Petronis, Limay 41.

Kaušakio rest., Monteagudo 428.

Vaclovas Sviderskas, Iriarte 4311.

Juozas Zelionis, Virgenes 276.

Vincas Kuraitis, Mirinay 1972.

Benadas Paždagis, Belgrano 990.

Antanas Kairys, Bariloche 5662.

Medardas Mickevičius,

Av. del Trabajo 8200.

Kazys Zabukas, Serrano 537.

Juozas Kudirka, Araoz 965.

Boleslavas Ivanauskas, Cachi 881.

PROVINCIJOJE:

Avellaneda:

Jonas Barauskas, Paraguay 2599.

Piñeyro:

Justinas Vaičiūnas, Dominguez 946.

Valentin Alsina:

Andriukas Jokubauskas, Manuel

Ocampo 2532.

Antanas Ginaitis, C-nel de Elias 2647

Berisso, F.C.S.:

Antanas Pakulnis, c. 1, Nr. 1732.

Quilmes, F.C.S.:

Bronius Anelauskas,

12 de Octubre 233.

Rosario de Santa Fé:

Juozas Semėnas, Av. Pellegrini 2034

K. Rakutis, Pas. Quintana 1646.

"Lietuvių Darbininkų Ekonominė

Draugija", c. Venecia 352. Sa-

ladillo.

Comodoro Rivadavia:

Sra. Vera Švenčionienė, YPF. klm.

3, Chubut.

Montevideo, R.O.U.:

Vaclovas Benevičius, c. 6, Nr. 74,

Casabó.

Skaitytojai, pakalbinkite savo draugus atidėt dešimtį pesų metams nepartinio, pažangios minties Argentinos lietuvių darbininkų laikraščio — "A. L. Balso" — reikalams, o jis išties metą kas savaitę lankys prenumeratoriaus namus Argentinoje ir jo giminių bakužę Lietuvoje.

"A. L. Balso" Administracija.

RŪBAI PUOSIA ŽMOGŲ!

O kad rūbai tikrai puoštų žmogų, reikia daryt taip kaip daro visi protingi lietuviai, užsakydami rūbus ten, kur pasiūva greičiausia, gražiausia, pigiausia ir iš pirmos rušies medžiagų. O tos siuvyklos adresas yra sekantis.

Cochabamba 3444, Bs. Aires

Pigiai Ir Stiprai DANTIS
Gamina Tik Laboratorija
"ARLI"

Dantų kompletas ... \$ 20.—

Aukso "Neo"

neišimami dantys ... \$ 7.—

Balto metalo

neišimami dantys ... \$ 6.—

Laboratorijos vedėjas

S. ŠTABINSKAS

Suipacha 28

CONSULTORIO DENTAL "Patricios"

EILE DANTŲ NELŪZTAMOS \$ 50.—
MEDŽIAGOS NUO \$ 5.—

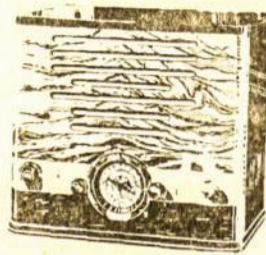

BLOMBAVIMAS NUO \$ 5.—

IŠTRAUKIMAS BESKAUSMO. . . \$ 2.—

DARBAS GERAS, GREITAS IR GARANTUOTAS

2181—RIOJA—2181

A. MUŠKETAS

Lietuvis radio technikas

MONACO 4423

(Altura Sanabria 2700)

Villa Devoto — Bs. Aires

Fabrikuoja radio aparatus nuo

mažiausio iki didžiausio. Vieti-

niam pasiklausymui už 49 pe-

sus, o kas nori girdėt Vokietiją,

Prancūziją, Rusiją, Angliją ir Ispaniją — trumpųjų bangų apar-

atą pastatau už 89 pesus. Taipgi sutaisau ir atnaujinu visokius

aparatus, o taipgi įvedu elektros instaliacijas. Pirm negu

kreipsitės kitur — pasiteiraukite pas mane.

INSTITUTAS "RAMOS MEJIA"

APTARNAUJAMAS GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ

1. SLAPUMO ANALIZAS, ištyrimui Blenoragijos ar tikrai pagydyta. Išgydymas galutinas, naujoviškas ir greitas.
2. KRAUJO LIGOS IR MAZAKRAUJYSTĖ (tikslus analizas).
3. AVARIOSIS visų laipsnių. Gydymas patakrinus (kraujo anal. 1914).
4. ODOS kroniška egzema, votys, plaukų kritimas. (Ultravioletiniai Spinduliai).
5. HEMOROIDAI — gyslių ištinimas, Prof. Sicardo metodai.
6. LYTNIAI NUSILPIMAI išgydomi Prof. Cicarelij metodu.
7. NERVŲ LIGOS: nemiga, neurastenija, smegenų nusilpimas.
8. REUMATIZMAS, diegliai, sloga, astma visiškai išgydoma nauju vokiečių būdu. Atydus analizas užtikrina ligos nustatymą ir greitą išgydymą.
9. ŠIRDIES greitas mušimas, nuvargimas, spaudimas.
10. PLAUCIAI: kosulys, uždušimas, džiova.
11. SKILVYS: Išputimas, nervingumas, užkietėjimas, vėmimas.
12. GERKLĖ, nosis, ausys: nukrypimai, polipai, uždegimai.
13. MO. ERŲ ligos: (atskirai) gimdyvės ligos, mėnesinės ir kitos. Naujovišką mūsų įrengimai ir specialistų praktika užtikrina greitą ir tikrą pagydymą.

Visiškas Išgydymas \$ 40. 5 p. į savaitę

ANALIZAI ir PATARIMAI NEMOKAMAI KALBA LIETUVISKAI

Nuo 9 iki 21 val. — Sekmadieniais nuo 9 iki 12 val.

Palengvintas mokėjimas. — Pigios kainos.

RIVADAVIA 3070 (Plaza Once)

MEDICINAL NEWS

VISŲ LIGŲ KLINIKA

Administratorius — vyr. gydyt. pad. Stasys Štabinskas.

Nuolatiniai klinikos medicinos gydytojai:

Dr. A. Izaguirre, Dr. N. Sanchez, D-rė. Matilde Krastin,

Dr. A. Herrera, Dr. L. Maloberti ir kiti.

Reikalui esant kviečiami ir daugiau gydytojų - speciali-

stų ir profesorių.

BENDROJI KLINIKA.

Vidurinės ligos. Širdis. Plaučiai. Kepenos. Pilvas. Ner-

vai. Galvos skaudėjimai. Reumatizmas. Gemerojos.

PLAUCIŲ LIGOS.

Kosulys aštrus ir kroniškas bronchitas. Astma. Plevritas

ir kitoki susirgimai plaučiais pas mus galutinai išgydomi.

Bendras nusilpimas — stoka apetito, menkėjimas (svor-

io netekimas) praeina visiškai, kas pas mus gydosi.

Venerinės Ligos

TRIPERIS gydomas greit ir be skausmo naujausiais

metodais.

SIFILIS: 606—914. Odos ir kraujo ligos.

Klinikoje randasi LOVOS atvykusiems iš toliau

nuo 1 peso į dieną.

MOTERIMS ATSKIROS PATALPOS

Patarimai \$ 3.— Mėnesinis abonetas nuo \$ 10 ir mėnesį

Priėmimo valandos nuo 9 val. iki 12 ir nuo 15 iki 21 val.

Sekmadieniais nuo 9 iki 12 val.

Gyvenantiems užmiestyje į laiškus atsakome lietuviškai.

Medicinos paslaptys griežtai išlaikomos.

28 SUIPACHA 28

DĖMĖSIO!
SLAVISKA FOTOGRAFIJA
Foto Art "SAVA"
išpildo geriausius paįšybos ir fotografijos darbus, pigiausiomis kainomis. Be jokių kompromisų vyksta fotografuoti į namus.
SAN MARTIN 608
U. T. 31 - Retiro - 5440
Buenos Aires.

Prenumeratos Kortelė

Gerbiamoji ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSŲ Redakcija: Siunčiu \$. . . pesus kaip mokestį už prenumeratą kurią prašau siuntinėti šiuo vardu ir adresu:

Vardas pavardė

Adresas

Prenumeratas siūsti šiuo vardu ir adresu:

"A. L. BALSAS", CASILLA DE CORREO 303, Bs. Aires

PANADERIA
Victoria
Berlin 1331
DOCK SUD

